«...apzinos man uzticēto atbildību un svinīgi zvēru...»

Oktobra sākumā stājās spēkā jaunais likums «Par prokuratūru». Sakarā ar to 19. oktobrī Rēzeknes tiesu apgabala prokuratūrā Latvijas Republikas Generālprokursors Jānis Skrastiņš pieņēma svinīgo zvērestu no Preiļu, Balvu, Ludzas, Rēzeknes rajonu, Rēzeknes pilsētas un Latgales apgabala prokuroriem. Svinīgajā ceremonijā katrs no viņiem nolasīja zvērestu, apliecināja to ar parakstu un sapēma dienesta apliecības.

Sanāksmes dalībnieki apsprieda arī pirmās problēmas, kas radušās reformas gaitā. Patīkami, ka valdība

beidzot sāk domāt par prokuratūras un tiesu materiālo nodrošināšanu. Iedalīta nauda kopējamo iekārtu, faksu iegādei, nākamajā gadā prokuratūrās būs kompjūteri. Tas ievērojami paātrinās un atvieglos lietu izmeklēšanu, jo būs iespēja pieslēgties vienotajai datu bankai, kā tas ir visā civilizētājā pasaule.

Pamatā aug prokuratūras darbinieku algas. Jācer, ka tagad samazināsies kvalificētāko kadru noplūde uz dažādām komercstruktūrām.

L.Kirillova

kās strādnieku partijas sarakstiem pašvaldībās ievēlēto deputātu grupas braucienu uz Vāciju. Grupas sastāvā bija arī Preiļu pilsētas domes deputāte Anna Erte.

«Novadniekiem» viņa pastāstīja, ka Vācijā bijušas seminārnodarbi, kurās mūsu deputātiem kvalificēti speciālisti lasījuši lekcijas par dažādiem komunālās saimniecības jautājumiem. Bet jo sevišķi interesanti un noderīgi bijis iepazīties ar Vācijas pieredzi mazturīgo iedzīvotāju sociālajā aprūpē. Vācijā, kā izteicās Anna Erte, lielu uzmanību pievēršot ne tikai mazturīgo iedzīvotāju materiālajai pabalstīšanai, bet arī veco un vientoļo cilvēku regulāriem apmeklējumiem viņu dzīves vietās un cita veida morālam atbalstam.

• Latgalē šoruden tūrumi atstāti atmatā. Upmalas pagasta lauk-saimniecības konsultants Oļegrs Daugulis «Novadnieku» informēja, ka arī viņu pagastā situācija esot visai bēdīga. Katra zemnieku saimniecība iesējusi vidēji tikai vienu hektāru ziemāju, aparti tikai 800 hektāri zemes, kas ir 40 procenti no zemnieku saimniecībām piederošās zemes. Kā galveno iemeslu, kāpēc šoruden zemnieki nevēlējās apstrādāt zemi, O.Daugulis minēja naudas trūkumu un nežinu par to, kur likt saražoto produkciju.

• Preiļu pilsētas domes priekšsēdētājs Olegs Hlebniakovs labprāt uzsklausītu iedzīvotāju priekšlikumus, kā labāk risināt jautājumus, kas aktuāli visiem. Ja prelieši vēlas domes priekšsēdētājam izteikt savus ierosinājumus, uzdot jautājumus un saņemt uz tiem atbildes ar «Novadnieka» starpniecību, rakstiet redakcijai vai zvaniet pa tālruni 21985. Jautājumus gaidīsim līdz 10. novembrim.

A.Iljina

L.Kirillova
• Dobelē notika kopdarbības centrālās savienības «Turība» kooperācijas padomes sēde, kurā piedāļās arī seši Preiļu rajona pārstāvji. Preiļu kooperatīvo biedrību savienības priekšsēdētājs Leonards Šustovs «Novadniekiem» pastāstīja, ka sēdē galvenokārt analīzēts pašreizējais stāvoklis patērētāju kooperācijas sistēmā. Patlaban tas esot sarežģīts, taču situācija pamazām uzlabojoties.

Sēdē iztirzāti arī jautājumi par «Turības» darbību turpmāk. Nolemts aktīvāk darboties vairumtirdzniecībā. «Turība» mēģina izveidot nopietnu sadarbību ar lielākajiem ražošanas uzņēmumiem, lai normalizētu preču iepirkšanu un to realizāciju patērētāju kooperācijas veikalos. Preces tiks nogādātas rajonu vairumtirdzniecības bāzēs, kur tās varēs iegādāties gan «Turības» veikalai, gan privātuzņēmēji.

L.Šustovs sacīja, ka «Turība» esot iepirkusi rūpniecības preces Anglijā, un drīz tās parādīsies arī Preiļu veikalos. Cenas nebūs pārāk augstas, jo preces iepirkas un atvestas uz Latviju bez starpniekiem. Tādā pat veidā tiks sagādāti arī citrusi un citi augļi.

• Preiļu pilsētas dome saņēmusi vēstuli no Zviedrijas, kurā Askersundas komūna raksta, ka joprojām vēlas uzturēt sakarus ar preliešiem. Komūnas valde aicina pie sevis pilsētas domes priekšsēdētāju Oļegu Hlebniakovu un rajona padomes priekšsēdētāju Ilmāru Meluškānu, lai kopīgi apspriestu lietišķu kontaktu pastiprināšanu starp Preiļiem un Askersundu.

• Fridriha Eberta fonda Rīgā bija organizējis no Sociāldemokrātijas

Sanāksmes dalībnieki apsprieda arī pirmās problēmas, kas radušās reformas gaitā. Patīkami, ka valdība

VIETĒJĀS ZINĀS

• Uz rajona kultūras nama skatuves pirmos mēģinājumus aizvadījuši jaunnodibinātās rokgrupas dalībnieki. Pašdarbības sezonu atsācis arī jauniešu koris. Abus šos kolektīvus vada Uldis Bērziņš. Bet rīt uz pirmo mēģinājumu šoruden tiek aicināti vidējās paaudzes dejo-tāji, — gan tie, kas dejojuši ie-priekšējās sezonās, gan jauni. Ar viņiem strādās Alda Kristapsone. Rīt uz pirmo mēģinājumu tiek lūgti visi tie bērni, kas vēlas dejot modernās dejas. Darbu sāks arī tautisko deju pulciņš sešgadīgiem.

Starp citu, kā pastāstīja rajona kultūras nama direktore Elvīra Brovacka, dejot vai dzīdēt gribētājus atrast ir vieglāk, nekā samēk-lēt speciālistus, kas vadītu pulciņus vai kursus. Viņi par darbu saņem mazu atalgojumu, jo kultūras na-mam nav līdzekļu, bet nevar arī paaugstināt dalības maksu.

• Lāčplēša dienas atzīmēšanai prelieši tiek aicināti uz bezmaksas koncertu, ko sniegš rokkapela «Parlaments» — «Latvju zinās 94» laureāte. Koncertu apmaksās pilsētas dome. Reizē ar kapelu Preiļos viesosies Liepājas teātra ak-tieris Juris Skurstenis.

• Livānu kultūras namā mēģinā-jumus atsācis Annas Pabērzas va-dītais dramatiskais kolektīvs, kurā darbojas apmēram 30 cilvēki. Tieks atjaunojis J.Jaunsudrabiņa lugas «Jo pliks, jo traks» iestudējums. Darbojas aerobikas pulciņš, drīz darbu uzsāks angļu valodas kursi un kopā pulcēsies tautas deju an-samblis «Silava». Kultūras nams aicināja pieteikties šūšanas, klūdzī-nu pinēju, bērnu deju kursos, taču interese ir maza, acīmredzot, plānā macīja dēj.

Livānu kultūras nams netiek ap-kurināts. Kā ar siltumu būs, nams vadība nezina, jo nav samaksāts parāds par pagājušo apkures sezōnu.

L.Rancāne

• Ministru kabinets akceptējis grozījumus valsts budžetā. Pare-dzams, ka līdz mēneša beigām tos izskatīs un apstiprinās Saeima. Mūsu rajona budžetā šie grozījumi ienesīs apmēram 200 tūkstošus latu. Tas nozīmē, ka līdz gada beigām finansīalu papildinājumu sa-nems arī pilsētu un pagastu pašval-dību pustukšās kases.

• Pēc Finansu ministrijas vadības maiņas jūtami uzlabojusies si-tuācija ar maznodrošināto iedzīvo-tāju pabalstu izmaksām. Vēl pirms pāris nedēļām valsts bija parādā mūsu rajona maznodrošinātajiem iedzīvotājiem pusi no paredzētās summas — 200 tūkstošus latu. Tagad nauda rajonā ienāk regulāri, līdz gada beigām tiks saņemti visi līdzekļi.

• Rajona padome savas paklau-tības iestādēm iegādājusies un jau uzstādījusi siltuma skaitītājus. Centrālā rajona bibliotēka, kultūras nams, padomes ēka, skolēnu jaunrades centrs un sporta klubs

Pasaules banka — zemniekiem

◆ Pasaules bankas krediti zemkopjiem ir ierasta un atzīta lieta daudzās valstis, kopš šī gada sākuma tie ienākuši arī pie mums Latvijā — izveidota valsts akciju sabiedrība «Laukkredits». Augustā sākusi darboties tās Līvānu pārstāvniecība, kura apkalpo Preiļu, Jēkabpils un Daugavpils rajo-nus. 25. oktobrī pārstāvniecības vadība nolēmusi tikties ar mūsu rajona ieinteresētajām personām. Laikraksta «Novadnieks» korespondents šajā sakāribā lūdz a/s «Laukkredits» pārstāvi Ilmāru Valteru atbildēt uz dažiem jautājumiem.

— Kādus mērķus izvirzījusi jūsu sabiedrība un kādiem nolūkiem piešķir kreditus?

I.VALTERS. Aizdevumi paredzēti, lai Latvijas zemnieki varētu pa-lielināt savu saimniecību produkti-vitāti un ienesīgumu un tādējādi nodrošinātu ražošanas attīstību lauksaimniecības sektorā (zemnieku saimniecības). Papildus apgro-zāmo līdzekļu aizdevumiem klāt nācis ilgtermiņa investīciju kredits.

Istermiņa — līdz 12 mēnešiem — paredzēts apgrozāmēm līdzekļiem — augkopības produkcijai, noba-rojamajiem liellopiem, sīvēniem, sējai un citiem kārtējiem izdevumiem. Ilgtermiņa ir no viena gada un vairāk. Līdz četriem gadiem tas domāts šķirnes mājlopū un putnu iegādei, pamatganāmpulka veido-šanai, tehnikas un iekārtu pirkšanai. Piemēram, krediti uz laiku vairāk par gadu var izmantot plē-ves siltumnīcas būvei, bet līdz pie-ciem gadiem — traktora pirkšanai. Bet kombaina iegādei jāņem jau uz septiņiem gadiem.

Pašlaik mūsu investīcijas pare-dzētas tikai jaunas tehnikas iegādei. Līdz septiņiem gadiem aizdevumi domāti arī ražošanas ēku at-jaušanai, bet jaunu celšanai — līdz deviņiem gadiem.

— Kas man jādara, ja vēlos sa-nemt kreditu jaunas mājas celtnie-cībai?

I.VALTERS. Kā tam, tā arī rekonstrukcijai jums vajadzīgs darba projekts, tāmēj un būvietas izvēles akts.

— Kādas aizdevumu likmes?

I.VALTERS. Pasaules banka pro-cente likmes var mainīt četras reizes gadi — atkarībā no svārstībām valūtas kursā. Pašlaik ilgtermiņu

credītiem tās ir 16 procenti gadā, istermiņa — 14.

— Un finansiālie kritēriji šī aiz-devuma saņemšanai?

I.VALTERS. Zemnieku saimniecības darbībai jābūt rentabla — jādod peļņa, kaut pavisam neliela, tai jābūt maksatspējai un pietie-košai likviditātei, tas nozīmē, ar tekošiem aktīviem un pasīviem, pozitīvai neto vērtībai.

— Kādus dokumentus pieprasāt no tiem, kuri grib saņemt kreditu?

I.VALTERS. Zemnieku saimniecības statusu, zemes juridisko stā-vokli, īpašumtiesības uz aktīviem (vai kombains un traktors pieder saimniecībai), ražošanas vēsturi (kvītis, pavadzīmes) apliecināšus dokumentus, zemes nomas un pro dukcijas realizācijas līgumus.

— Kas vēl, pēc jūsu domām, būtu jāzina zemniekiem par šo akciju sabiedrību?

I.VALTERS. «Laukkredits» iz-strādājis pieteikumu veidlapas, ku-ras aizpildot potenciālais mūsu klients pats var novērtēt, vai var izdarīt aizņēmumu. Pieprasījuma izskatīšana maksā 1 procentu no iecerētās summas, bet ne mazāk par 25 latiem. Sava līdzdalība fi-nansējamajā projektā zemniekiem jānodrošina vismaz 20 procentu apjomā.

Sikāku informāciju sniedz Līvānu pārstāvniecība Celtniecības ielā 8 (bioķīmiskā rūpniecība), otrajā stā-vā, 23. kabinetā, kur mobilie kredītdaļas pārstāvji pieņem katru pirmadienu un ceturtdienu no pulk-sten 9.00 līdz 15.00 (tālrunis 43332), un zemnieku konsultāciju birojos. Preiļos — katrā mēneša 2. un 4. piekt Dienā.

A.Rancāns

Laikrakstu Latvijā ir daudz, bet

“NOVADNIEKS”

- vienīgais, kas sniedz visvairāk zīnu un komentāru par politiskās, saimniecīskās, kultūras, skolu un sporta dzīves norisēm Preiļu rajonā!

Un vēl - kriminālroniku, derīgus padomus, izklaides materiālus!

Abonēšanas maksa 1995.gadam (ieskaitot pasta izdevumus):	
12 mēnešiem	Ls 6,72
9 mēnešiem	Ls 5,04
6 mēnešiem	Ls 3,36
3 mēnešiem	Ls 1,68
1 mēnešim	Ls 0,56

Parakstīšanas pieņem visās rajona pasta nodaļas un lauku pastnieki līdz 1994.gada 10.decembrim.

Neatlieciet uz pēdējo bridi to, ko var izdarīt tūlit un bez steigas!

«...šodien man jāpārtiek no svešas valsts palīdzības»

◆ Zviedrijas reliģiskās labdarības organizācijas «No sirds uz sirdi» nosaukums labi zināms daudzās Latvijas ģimenes, bērnu namos, pansionātos. Šī organizācija ar radio, preses, televīzijas palīdzību aicina ziedot tiem, kas dažādu iemeslu dēļ nonākuši trūkumā Latvijā un arī dažās citās valstis, pieņemam, Rumānijā. Apmēram reizi trijos mēnešos sazedotā nauda, apgērbs tiek aizvesti un nodoti tieši rokās tiem, kam šī palīdzība domāta. Zviedru puse šim nolūkam Latvijā ir nodibinājusi īpašu dienestu, un Ivars Velks ar dzīvesbiedri Liānu ir organizācijas «No sirds uz sirdi» pārstāvji un koordinētāji Latvijā.

Ivara Velka vadītais auto pēdējos gados ir vairākas reizes starp mālainajiem Latgales pakalniem mērojis ceļu uz dažādiem mūspuses ļaužu mājokļiem, atvezdamas nelielus naudas pabalstus vai arī dažādas mantas — higiēnas preces, apgērbi tajos gadījumos, kad par konkrētu latviešu ģimenei aizbildniecību uzņēmusies konkrēta zviedru ģimene. Pēc kādiem kritējiem šo ģimeni saraksts sastādīts?

Ivars Velks saka, ka ne jau visos rajonos viņi atrod, kam palīdzēt, ir vajadzīgs ieinteresēts cilvēks uz vietas. Preilos tā ir Marta Veita, rajona centrālās slimnīcas ārste. Viņa uztur sakarus ar skolām, bet klašu audzinātāji ir tie, kas redz, kurš bērns nāk uz skolu ar pustukšu vēderu un plāni apgērbts. Zviedri neprasa, vai nabadzība ir radušies bezdarba, traģēdijas, slimības dēļ, no kā mūsdieni pasaulē nav pasargāts neviens. Tomēr zviedru pusei ir stingra viena prasība — ģimenei jābūt labvēlīgai, tas ir, nabadzība nedrīkst būt cēlus alkoholisma, slinkuma, nolaidības dēļ. Ir bijuši gadījumi, par laimi, ne mūsu rajonā, kad materiālā pabalstišana tiek pārtraukta necienīga dzīves veida dēļ.

Pagājušonedēļ redakcijas korespondentiem bija izdevība piedalīties šādā braucienā — no sirds uz sirdi. Ivara Velka rokās — mape, kur par katru ģimeni pierakstītas sīkas ziņas, īpaši par to ģimenes locekli, kam naudiņa — 29 lati — tiek sūtīta.

Devīklasniece Kristīne kopā ar māti un trijiem brāļiem un māsām dzīvo kādā no Preiļu piecstāvu namiem. Kad ģimene samaksā par īri un elektrību, iztkai paliek 11 lati. Parāds par siltumu — 52 lati. Šī ģimene sapno par tādām lietām, kas citur ir ikdienīšķas, — par makaroniem, par velas pulveri, par siltiem zābaciņiem jaunāko klašu skolēniem. Māte ir ar mieru strādāt vienalga kādu darbu. Iepriekšējā darba vieta, kur viņa strādājusi līdz jaunākā bērna piedzīšanai un ko tagad saucot par «Saktu», par savu bijušo, bezziejas stāvokli nonākušo darbinieci nevēlas dzirdēt. Šo sievieti liktenis ļoti smagi sodījis. Ar to, ka bērniem nav ko iedot ēst. Un ar vīru, kurš pašlaik ieslodzījumā.

Citu preiliešu Š. ģimenei ir trīs bērni. Zviedru ģimene ir uzņēmušies materiāli pabalstīt ar astmu slimību pūsi, kas jau beidzis vidusskolu, pašlaik ir iestājies augstskolā Daugavpilī. Māte šajā ģimenes pelna, bet tēvs ir bezdarbnieks. Zviedri savam draugam atsūtījuši divas aizsīmogotas kastes ar dažādām mantām un arī 29 latus.

Sādu pat naudas pabalstu saņem arī S. ģimenes viena no piecām atvases — Jānis, ko atrodām divatā ar pāris gadus vecāku brāli Artūru pie nošu burtnīcas, trompetes un sintezatora. Abi mācās mūzikas skolā. Vecākā māsa jau ir studente pedagoģiskajā universitātē. Māte — darbā, tēvs — bezdarbnieks.

Cetrgadīgā Ritiņa pagalmā sauc vienīgo pieaugušo mājās — mātēsbrāli Filimonu, kurš iegrīmis saimniecības darbos. Rita kopā ar brāliem Raiti un Guntaru ir apāļi bāreji, kuru vecāki gājuši bojā. Bērnus izaudzināt uzņēmās vecmāmiņa. Pirms kāda laika viņu pašu uz gultas nolika smaga slimība, no kurās, par laimi, izdevās atkopīties.

Tomēr pa reizei jādodas pie ārstiem. Arī pašlaik Solu māmuļa no Rožupes pagasta «Mežamājām» uzturas slimnīcā. Viņas mirušās meitas bērnus, māju, lopus šajā laikā aprūpē dēls, kuram pašam sava ģimene dzīvo citur. Lauku mājās par iztiku sūdzēties nevar. Bet tas arī viiss. Ne zemi apart, ne miežus nokult, ne bērniem skolas lietas nopirkst, jo nav par ko.

Sutru pagasta Usānu mājās redzama nupat uzcelta klēts, jauns šķūnis, juku jukām pa mājas tacīnām pinas dažāda dzīvība — zosis, rudens lieluma cāli, kaķi, rej kēdes sunji. Jūtams ieguldīts darbs, dzīvība un... sieviešu roku trūkums. Tētis ir miris, bet mamma smagi sliema. Edgars lauž darbus un smejas, ka laiks vest sievu. Otrs brālis arī darbā, bet māsas Inese un Kristīne, kam zviedru sūtītā naudiņa, jau sekmīgi iestājušās augstskolā.

Zviedriem tie nav vienīgie pabalstīmie studenti. Preiļu meitene Kristīne, kas pēc vecāku nāves paliķa ar vecmāmiņu, vidusskolu beidza, pateicoties kādas zviedru ģimenes palīdzībai. Labi iemācījusies angļu valodu, lai varētu ar saviem labvēliem sarakstīties. Viņi uzaicināja meiteni ciemos, Kristīne lūdza saviem palīgiem padomu, kādu specialitāti izvēlēties augstskolā. Zviedri ir appēmušies viņas studijas pabalstīt, bet ar norunu, ka viņa labi mācis. Kristīne cenšas, reizēm piezvana uz Stokholmu un izrunājas — kā arī istiem radiem.

Varbūt, nabagie un trūcīgie ir tādēļ, ka Dievam labpatīk pārbaudit bagātos?

Aizkalnē dzīvo Bārbalu ģimene. Brīoniela Bārbale vienā teikumā pasaka veselas paaudzes, — slaucēju, lopkopju, mūsu lauku sieviešu bezcerību par kolhozu fermās pavadīto darba mūžu, par «saimnieces» godu ar sabeigtu veselību pašlaik: «Piecpadsmit gadus es nosīrādāju fermā, mani pieci bērni tur izauga, bet tagad man jāpārtiek no svešas valsts palīdzības...» Vecākais Bārbalu dēls dienē, bet māte veltīgi meklē darbu. Tēvam gan pašlaik gadījies ligumdarbs.

Braucot pie Kaļvu ģimenes Rūšonas pagastā, derīgi būtu bijis paņemt līdz Preiļu siera rūpnīcas vadību. Palūkoties, kādas skaistas brūnājas ganās oktobrim nepierasti zaļajos pakalnos, paskatīties, cik spēka vecmāmiņa, tētis, māmiņa un pieci bērni pielika, lai govīm sagādātu sienu. Lai būtu piens. Par kuru rūpnīca kopš pavasara nav maksājusi. Mājās sastaptā vecmāmiņa gan zināja teikt, ka tagad rūpnīca iedevusi kieģelus. Diemžēl bez instrukcijas, kā kieģeli uzvilkst mugurā par siltu jaku meitenēm uz arodskolām vai jaunākajiem bērniem par zābaciņiem. Tomēr šī ģimenes māte strādā, nupat izdevies iekārtoties darbā arī tēvam. Šo saimi pazīstam arī kā tradicionālu ģimenes «Spielu» dalībnieci. Māja atrodas gleznainā vietā, ar neparatītu lielu divstumbrainu bērzu pagalmā, kuru saimniekiem ik pēc laika nākas sastīpot. Ja arī ar nabadzīgāku drēbju kārtu, tomēr no šādām mājām nāk dvēseliski bagātāci cilvēki.

Skaistā vietā arī Baiku ģimenes māja... bijusi. Tā ir nodegusi, paņemot līdz arī vecās mātes dzīvību. Jau otru ziemu ģimene gatavoja pārlaist vagoniņā. Uzceļ jaunu māju ir ļoti grūti. Pamazām izlieti pamati. Pamazām. Cik to atļauj pēdē-

jā laikā pasliktinājusies ģimenes galvas veselība. Iedragāta Černobilā.

Zilais furgoniņš iegriežas arī Saleniekus pansionātā, pie reizes atvezdamas vairākus maisus ar siltām drēbēm, kā arī Liču pagastā Putānu mājās, Preiļu bērnudārzā «Pasaicīņa» pie bērniem invalidiem.

— Man ir nācīes vienā dienā izbraukt maršrutu no Tilžas līdz Ainažiem, — saka Ivars Velks. — Un man ir iespēja salīdzināt dažādus apvidus. Bet ir arī tā, ka zviedri reizēm iebrauc ar dārgiem veikalīem un spožajām mašīnām pilnajā Rīgā un pārsteigtī no šīs bagātības griežas atpakaļ. Ir svarīgi viņus ievest Latvijā, iekšienē.

Mūsu likumu devējiem, mūsu banku turētājiem, mūsu pīlāriem arī būtu svētīgi iejet valsts iekšienē. Paskatīties nabadzībai acīs.

L.Rancāne

ATTĒLOS:

- Brīoniela Bārbale ar meitu Maiju;
- preiliets Jānis parakstās par naudu, ko tikko viņam izsniedzis Ivars Velks;
- Saleniekus pansionātā darbinieku un stiprākos iemītnieku atradām novācot bietes. Būs pašu saimniecības lopīniem;
- Rita Sola ar savu stipro draugu.

J.Silicka foto

● Vēstule
«Novadniekiem»

Būsim optimisti

Tagad visi gaužas par sliktajiem apstākļiem, nedrošību un dzīves nenoteiktību. Šis laiks man atgādina valsts pirmās neatkarības posmu.

Pēc Latvijas nodibināšanās pāris gadu pagāja, atbrīvojoties no ārējiem ienaidniekiem un veidojot tās valstiskumu, dzīve pamazām normalizējās. Par finansu ministru ar plašām pilnvarām tika iecelts savā laikā slavenā Rīgas Latviešu biedrības vadītāja Krišjāna Kalniņa dēls, tautsaimnieks Ringolds Kalnings. Viņa finansu politikas princips bija vienkāršs: nedrīkst vairāk ievest, nekā iespējams izvest. Pirmā eksportprece, par kuru ienāca valūta, bija lini, kas pirmā pasaules kara gados bija sakrājušies Latgales un Vidzemes zemnieku saimniecībās. Izveda arī kokmateriālus, tikai to darīja pati valsts — bez jebkādiem starpniekiem. Kā citur, arī pie mums pastāvēja alkohola valsts monopolis un deva lielus ienākumus. Visa rezultātā Latvija ātri atzirga no kārīstajām brūcēm.

Agrārās reformas rezultātā ar sādžu sadališanu viensētās izvērsās plaša celtniecība, valsts par simbolisku maksu deva būvmateriālus, Zemes banka piešķīra lētus ilgtermiņa aizdevumus. Lielus procentus par aizdevumiem nedrīkstēja vispār nemt. Tā kā stingri apsargāja robežas, nevarēja uzplaukt kontrabanda, tika apkrota spekulācija, un tirdzniecība ievirzījās normālās sliedēs, veikali bija pilni ar precēm. Tā sauktajos K.Ulmaņa laikos tirgotāji nedrīkstēja palielināt cenas maizei, cukuram un petrolejai, viņiem pēc pircēju pieprasījuma bija jāuzrāda rēķini par preči iegādi no lieltirgotājiem, pātās varēja atlauties pielikt piecenojumu tikai līdz 10 procēntiem.

Atkāpjoties cara armijai, visa rūpnieciskā iekārta bija izvesta uz Krieviju 12 tūkstošos vagonu. Vajadzēja paitēt daudziem gadiem, kamēr valsts spēja kaut cik atjaunot rūpniecisko ražošanu. Tāpēc pastāvēja bezdarbs, bet tas nemītīgi samazinājās. Skaitījās (oficiāli) pāris tūkstošu bezdarbnieku, bet 1939. gadā viņu bija vairs tikai deviņi simti. Visi reģistrētie no Sociālās apgādes bez maksas saņēma zupu un maizi. Pensijas maksāja tikai tiem strādniekiem, kuri no savas algas zināmu procentu bija atvēlējuši pensiju fondam, vecuma cenzs kā vīriešiem, tā sievietēm bija 55 gadi. Stāžā ieskaitīja arī Krievijas laikā nostrādātos gaodus.

Izņemot pasaules saimnieciskās krizes laiku, no 1929. līdz 1939. gadam dzīves standarts mūsu valstī nemītīgi cēlās un pārsniedza tādas attīstītas zemes kā Somiju un citas. Tagadējos, ne visai vieglajos laikos esmu optimists un ceru, ka labāka nākotne mums neiesecen. Pamazām viss nostabilizēsies un sāksies augšupeja.

Dominiks Jermolovičs, bijušais silajānietis, tagad pensionēts skolotājs Madonā

Televīzijas programma

Otrdiena, 25. oktobris

LATVIJAS TV I

15.00 Koncerts. 15.05 Latvijas TV - 40. 16.10 Zīmes. 16.55 Meklējot kapteini Grantu. 4. sērija. 18.00 Ziņas. 18.10 Diriģenta Arvīda Jansona 80 gadu atcerei. 19.00 Mans būsmans. 19.10 Ekrāns bērniem. 19.25 Vernisāža. 19.40 Aktiera portrets. 20.20 Rit, parīt, aizparīt... 20.30 Panorāma. 21.15 Somu kino Rīgā. 21.35 Kinovakars. Radīti viens otram. Mākslas filma. 23.10 Eiropas muzikālās pilsētas. 23.40 Naktis ziņas.

LATVIJAS TV II

7.00-10.00 Picca TV. 17.20 TV veikals. 17.50 Angļu valoda kopā ar

Trešdiena, 26. oktobris**LATVIJAS TV I**

15.00 Lieliskais piecnieks. 15.30 Baltā tukšneša saule. Mākslas filma. 16.50 Bērniem. 17.10 Mult. filma. 17.20 Zemnieku stunda. 18.00 Ziņas. 18.10 Latvijas TV - 40. 18.40 Krustpunktī. 19.10 Ekrāns bērniem. 19.25 Mūzikas ziņas. 19.40 Nedēļas vidū. 19.50 Flinstoni. Mult. filma. 20.20 Rit, parīt, aizparīt... 20.30 Panorāma. 21.15 Tā esot bijis, tā varētu būt... 21.30 Spēle Kabatā. 22.30 Imanta - Babīte atkal pietur! 23.15 Horoskopu pielikums. 23.30 Radiators. 23.50 Naktis ziņas.

LATVIJAS TV II

7.00-10.00 Picca TV. 17.30 Programma Latvijas zemniekiem. 18.00 Ziņas. 18.15 Francūz valoda. 18.35 Vācu valoda. 18.50 Eterā - Zemgales

Ceturtdiena, 27. oktobris**LATVIJAS TV I**

15.00 Latvijas TV - 40. 15.50 A.Kamī. Pārpratums. TV iestudējums. 17.50 Nedēļas vidū. 18.00 Ziņas. 18.10 30 gadu reportāža. 19.00 J.Kalniņa dziesmas. 19.10 Ekrāns bērniem. 19.15 Skabarga. 20.00 Pa Saules zaķa pēdām. 20.20 Rita, parīt, aizparīt... 20.30 Panorāma. 21.15 Spogulis. 22.00 Žozefa mutautiņš. Francijas mākslas filma. 23.35 Naktis ziņas.

LATVIJAS TV II

7.00-10.00 Picca TV. 17.00 Autorprogramma. 17.30 TV veikals. 18.00 Ziņas. 18.15 Saeimas preses konference. 19.00 LTS ziņas. 19.20 Eterā -

GODĀTIE UZNĒMĒJI!

Daugavpils firma «Dzirnezers» piedāvā 20 nosaukumu svaigi saldētas zivis dažādā daudzumā par Rīgas bāzes cenām.

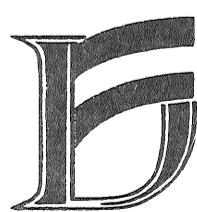
Gaidām jūs Daugavpilī, A.Pumpura ielā 121. Tālruni Daugavpilī 44084, 73737.

Energoftima «JAUDA» paziņo:**MŪSU IZSTRĀDĀJUMUS —**

- ◆ elektrosadales un skaitītājus,
- ◆ montāžas vadus, apgaismes un spēka kabeļus līdz 25 kv.mm

VAR IEGĀDĀTIES

Preiļos, elektrisko tīklu rajonā, A.Paulāna ielā 27, tel. 22703, Līvānos, elektrisko tīklu rajonā, Rīgas ielā 120, tel. 44480.

DARBEDZE SIA iepērk papīrmalku (CENA USD)

	Bērzs	Priede	Egle	Apse	Tālrunis
Līvānos					
Celtniecības 8	24	24	25	9	44422
Eglaines stacijā	24	24	25	9	254-67408
Rēzeknē					
Varoņu ielā 36	24	24	25	9	246-33550

IEPĒRK priedes zāģbalķus,
diāmetrs no 26 cm, cena 45 USD.

Juridiskām personām, kas mēneša laikā piegādā
100 kubikmetrus, piemaksā USD 3.

SLUDINĀJUMI/REKLĀMA

22305

Pārdod

mazī. 18.10 Franču valoda. 18.30 Basketbols. SWH/Brocēni - Bahik-Cigel. 20.00 Valdības preses konference. 20.30 Panorāma. 21.00 Dzīvīte, dzīvīte... 22.00 Ziņas. 22.20 Ēterā - Lejaskurzemes TV. 22.30 TV detektīvu klubs. 23.10 NTV-5.

OSTANKINAS TV

18.00 Sastrēgumstunda. 18.30 Savvaļas Roze. 18.55 Tēma. 19.40 Labu nakti, mazuļi! 20.00 Ziņas. 20.40 No pirmavotiem. 20.50 Zelta slāgeris. 21.35 Piedošana. Mākslas filma. 22.52 Ziņas. 23.00 Piedošana. Mākslas filma. Turpinājums. 23.30 Džeza pasaulē.

OSTANKINAS TV

8.00 Mult. filma. 8.25 Savvaļas Roze. 8.52 Ziņas. 9.00 Ceļotāju klubis.

9.52 Ziņas. 18.00 Sastrēgumstunda.

18.30 Savvaļas Roze. 18.55 Kinopanorāma. 19.40 Labu nakti, mazuļi!

20.00 Ziņas. 20.40 Monologs. 20.50

Borsalino un K. Francijas, Itālijas un VFR mākslas filma. 22.52 Ziņas.

23.05 Māja, kur tiek saglabātas sirdis.

23.45 Mult. filma. 23.52 Preses ekspress.

OSTANKINAS TV

8.00 Mult. filma. 8.25 Savvaļas Roze. 8.52 Ziņas. 9.00 Ceļotāju klubis.

9.52 Ziņas. 18.00 Sastrēgumstunda.

18.30 Savvaļas Roze. 18.55 Kinopanorāma. 19.40 Labu nakti, mazuļi!

20.00 Ziņas. 20.40 Monologs. 20.50

Borsalino un K. Francijas, Itālijas un VFR mākslas filma. 22.52 Ziņas.

23.05 Māja, kur tiek saglabātas sirdis.

23.45 Mult. filma. 23.52 Preses eks-

pres.

8 g. vecu darba ķēvi. Tel. 21951;

* * *

4 g. vecu darba zirgū. Tel. 13518

no 9 līdz 16, 13548 pēc 20;

* * *

6 mēnešus vecu teliti. Tel. 23646

vakaros;

* * *

divas grūsnas teles Aizkalnes ciema I Vucānos. A.Želvis;

* * *

jaunu pārnēsājamo televizoru «Ši-

lelis». Tel. 21061, 21448;

* * *

slaucamu govi un darba ķēvi. Tel.

32255;

* * *

āzi un govi. Tel. 55612;

* * *

jaunu traktora plaujmašīnu KSF

2,1 par Ls 200. Tel. 23798.

* * *

lauku māju ar 15 ha zemes 12 km

no Preiļiem. Zvanīt Jūrmalā

754510;

* * *

lēti pusi lauku mājas par Ls 1000

(pusē mājas neapdzīvota) ar labām

saimniecības ēkām, ir zeme. Adrese:

Preiļu raj. Sutru pag. «Pirtsveitā».

Dārzniece;

* * *

māju Saunas pagasta L.Anspokos.

M.Birladjana;

* * *

māju Preiļu raj. Riebiņos, Lauku

ielā 10;

* * *

lauku māju Galēnu pag. Lesčin-

skas sādžā nojaukšanai vai dzīvoša-

nai. Tālr. 42576;

* * *

krāsaino televizoru Tauras par Ls

50. Zvanīt 23927 līdz pusdienai;

* * *

vienīstaba dzīvokli Preiļos. Tālr.

23780;

* * *

VAZ-2106 tehniskā kārtībā par

1400 \$. Tel. 31226;

* * *

kumeļu. Tel. 50330 vakaros;

* * *

Firma noformē vīzas uz Vāciju, Krieviju un no Krievijas uz Latviju.

Adrese: Preiļi,
A.Paulāna ielā 1a,
Tālr. 22786.

PĒRK privatizācijas sertifikātus, var pa daļām. Tel. 21301.**SIA «Linda» pārtrauc savu darbību no 1994. gada 1. oktobra.****Latgales Finansu un Investīciju kompānija IEPELK sertifikātus Preiļos, Brīvības ielā 1, tel. 21061, Līvānos, Rūpniecības ielā 1, tel. 42663.****PĒRK alumīnija un dūralumīnija lūžņus. Cena pēc vienošanās. Zvanīt 42326 no 17 līdz 20.****NOVADNIEKS**

Izdot Preiļu rajona pašvaldības uzņēmums «Novadnieks» REDAKTOtrs PETERIS PIZELIS

Laikraksts iznāk kopš 1950. gada 29. marta.

Redakcijas adrese: Aglonas ielā 1, Preiļi, LV-5301.

22059, 21759, 22154, 21996, 21985, 22305.

PASŪTĪJUMA INDEKSS 68169.

Reģistrācijas apliecība № 1018.

Iespēsts SIA «SAB» Daugavpilī, Valkas ielā 1. Ofsetespiedums. 1 iespiedloksne.

Metiens 5031 eksemplāri. Pas. № 1798